

LIETUVOS MEDIATORIŲ RŪMAI

Lietuvos mediatorių profesinė organizacija, Didlaukio g. 55, LT-08303 Vilnius
Telefonas: +3706711324. El.paštas: info@lmr.lt
Įmonės kodas: 304467253

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
rastine@tm.lt

2019-11-29 Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2016 M. BALANDŽIO 13 D. NUTARIMO NR. 364 DĖL UŽ ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMĄ, KOORDINAVIMĄ IR MEDIACIJĄ MOKAMO UŽMOKESČIO DYDŽIŲ IR MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos mediatorių rūmai (toliau – LMR) susipažino su Teisingumo ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu, ir teikia šias pastabas bei siūlymus dėl teisinio reglamentavimo pokyčių.

Dėl užmokesčio bazinio dydžio

Dėl užmokesčio bazinio dydžio (toliau – UBD) manome, kad šiuo metu nustatytas mediatorių darbo laiko įkainis 13 eurų už darbo valandą nėra pakankamas, neskatina Lietuvos mediatorių teikti privalomosios mediacijos paslaugas ir privalo būti koreguotinas atsižvelgiant į esamą mediacijos paslaugų įkainių situaciją. Pavyzdžiui, šiuo metu daugelyje Lietuvos Respublikos savivaldybių, įgyvendinant kompleksinių paslaugų šeimoms projektuose mediatorių atlyginimas už valandą svyruoja nuo 25 iki 50 eurų, privačiai teikiamų šeimos ginčų mediacijos paslaugų vidutinė kaina rinkoje siekia 30-40 eurų, o verslo – 60-100 eurų.

Taip pat svarbu pažymėti, kad šeimos ginčai yra ypatingai jautrūs ir reikalaujantys aukštos kvalifikacijos ir profesionalių mediacijos paslaugų. Valstybė tam tikruose ginčiuose numatydamą privalomos mediacijos reikalavimą, išipareigoja, kad privalomos mediacijos paslaugas teiks reikiamas žinias ir kompetencijas turintys mediatoriai. Mediacijos įstatyme yra numatyti aukšti kvalifikaciniai reikalavimai asmenims siekiantiems tapti mediatoriais ir vykdyti mediacijos veiklą. Taigi, siekiant užtikrinti mediacijos paslaugų kokybę bei mediatorių aktyvumą, ypač teikiant privalomosios mediacijos paslaugas, prašome pakeisti esamą UBD dydį, kuris šiuo metu yra 13 eurų už vieną darbo valandą, ir nuo 2020 m. sausio 1 d. nustatyti UBD ne mažesnę nei 20 eurų.

Dėl Taisyklių 3.2 papunkto pakeitimo

Taisyklių 3.2. papunktis numato, kad faktinis mediacijos vykdymo laikas – laikas, skirtas mediacijai pasirengti (susipažinti su ginčo medžiaga, pranešimams ginčo šalims rengti), mediacijai vykdyti (dalyvauti mediacijos susitikimuose tiesiogiai ar naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis) ir mediacijos rezultatams įforminti (taikos sutarties projektui rengti, pranešimams Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai ar teismui rengti).

Statistinių duomenų analizė rodo, kad vidutiniškai per metus santuoką nutraukia per 8000 porų. Kasmet teismuose nagrinėjama per 5000 ginčų susijusių su vaiko gyvenamosios vietos, bendravimo tvarkos, išlaikymo dydžio, mokėjimo tvarkos nustatymu. Atsižvelgiant į tai tikėtinas didelis prašymų dėl neteisminės mediacijos vykdymo ir mediatoriaus paskyrimo skaičius. Akivaizdu, kad dėl nepakankamo neteisminę mediaciją vykdančių mediatorių skaičiaus gali kilti poreikis skirti mediatorių veikiantį kitoje, nei pareiškėjai teritorijoje. Todėl tikslinga numatyti, kad į mediacijos vykdymo laiką įskaičiuojamas ir kelionės į mediacijos vykdymo vietą ir atgal skirtas laikas.

Siūlome 3.2. papunktį išdėstyti sekančiai:

Faktinis mediacijos vykdymo laikas – laikas, skirtas mediacijai pasirengti (susipažinti su ginčo medžiaga, pranešimams ginčo šalims rengti), kelionei į mediacijos paslaugų teikimo vietą ir atgal skirtas laikas, mediacijai vykdyti (dalyvauti mediacijos susitikimuose tiesiogiai ar naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis) ir mediacijos rezultatams įforminti (taikos sutarties projektui rengti, pranešimams Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai ar teismui rengti).

Dėl Taisyklių 42 punkto pakeitimo

Taip pat siūlome peržiūrėti Taisyklių 42 punktą, kuriame nurodoma, kad valstybė finansuoja 6 UBD (6 valandas) neteisminės mediacijos. Kaip rodo ilgametė praktika, kokybiškai įgyvendinti mediacijos procesą per 6 valandas yra neįmanoma. Vidutinė mediacijos proceso trukmė siekia 10 valandų, neskaitant taikos sutarties projekto parengimo bei suderinimo su šalimis, kas taip pat trunka ne mažiau nei 4 valandas. Siekiant teikiamų mediacijos paslaugų kokybės ir tinkamo įstatymų leidėjo iškeltų privalomosios mediacijos tikslų įgyvendinimo, siūlome didinti valandas, kurios gali būti skiriamos neteisminės mediacijos įgyvendinimui.

Dėl Taisyklių 46 punkto pakeitimo

Taisyklių 46 p. įtvirtinta, kad Tarnyba apmoka arba kompensuoja išlaidas, susijusias su neteismine mediacija, tik po to, kai pateikiami šias išlaidas patvirtinantys dokumentai. Išlaidas, susijusias su neteismine mediacija, sudaro dokumentų kopijavimo, įforminimo, vertimo ir panašios išlaidos.

Lietuvos mediatorių rūmai pastebi, kad tikslinga nustatyti galimybę mediatoriams gauti kompensaciją už mediacijos patalpų nuomą. Nepaisant to, kad Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba yra įpareigota užtikrinti patalpas valstybės užtikrinamai ir privalomai mediacijai, artėjant 2020 m. sausio 1 d, kai bus pradėta taikyti privaloma mediacija, tikėtina, kad patalpų pritrūks. LMR skaičiavimais

LIETUVOS MEDIATORIŲ RŪMAI

Lietuvos mediatorių profesinė organizacija, Didlaukio g. 55, LT-08303 Vilnius
Telefonas: +3706711324. El.paštas: info@lmr.lt
Įmonės kodas: 304467253

ateinančiais metais privalomos mediacijos paslauga turės būti suteikta 15 000 ginčų. Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą ir operatyvų šių ginčų nagrinėjimą, būtina nustatyti alternatyvią mediacijos patalpų užtikrinimo tvarką.

Paminėtina ir tai, kad siekiant garantuoti valstybės užtikrinamos ir privalomosios mediacijos paslaugų teikimo sistemos veikimą, būtina griežtai reglamentuoti apmokėjimo už mediatorių darbo valandas bei jų patirtų išlaidų kompensavimo terminus bei jų laikytis. Mediatoriaus profesijos formavimuisi Lietuvoje būtinos garantijos, užtikrintumas, kad už darbą bus atlyginta protingu terminu. Šiuo metu mediatoriai, teikiantys valstybės užtikrinamos mediacijos paslaugas užmokesčio už jas turi laukti apie pusę metų, kas yra nepateisinama ir nekuria prielaidų tvarios valstybės užtikrinamos ir privalomos mediacijos paslaugų teikimo sistemos sukūrimui.

Maloniai prašome nuosekliai apsvarstyti šiuos LMR pateikus siūlymus. Esant poreikiui LMR atstovai yra pasirengusi dalyvauti diskusijuose šiais klausimais, ar pateikti papildomą informaciją. Kviečiame kartu kurti efektyvią valstybės užtikrinamos ir privalomos mediacijos paslaugų teikimo sistemą, orientuotą į geriausią Lietuvos gyventojų poreikių užtikrinimą, sklandžią valstybės raidą bei orų mediatoriaus profesijos formavimąsi.

LMR Tarybos pirmininkas
Dr. Rokas Uscila